

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В СФЕРІ ПРЕВЕНЦІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

автомобілів для поліції обиралися спільно з громадою, що викликало схвалення та відчуття причетності з боку спільноти.

5. Не слід боятися залучати до спілкування з журналістами безпосередніх виконавців роботи.

6. Журналістам, ЗМІ також слід підвищувати свій професіоналізм.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію [Електронний ресурс]: Закон України від 02 липня 2015 р.: №40-41 [Чинний, поточна редакція від 1 січня 2019] // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – 379 с. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

2. Мельник, Р. С. Взаємодія поліції та населення: деякі аспекти українських реалій та американського досвіду [Текст] / Р. С. Мельник // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2007. – №1. – С. 189-195.

3. Соболев, В. О. Міліція і населення – партнери [Електронний ресурс] / В. О. Соболев, Г. В. Попова, В. О. Болотова, В. І. Московец. – Режим доступу : http://www.pravo.vuzlib.su/book_z718_page_12.html

Кафедра поліцейського права

Пашковська М.В. старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції ННІ № 3 НАВС, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

Федоровська Н.В. старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції ННІ № 3 НАВС,

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ АНОНІМНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОРУПЦІЮ

Повідомлення викривача може стосуватися будь-якого корупційного кримінального правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, протиправність яких передбачена у КК або в КУпАП, а також які регламентовані у Законі «Про запобігання корупції» та відповідають ознакам корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Анонімне повідомлення – повідомлення про порушення вимог Закону України "Про запобігання корупції" здійснене працівником відповідного органу без зазначення авторства.

Термін «викривач» (аналог англ. «whistleblower») став широко застосовуватися з початку 1970-х років за ініціативи громадського активіста Ральфа Нейдера, використовуючи слова «донощик» («snitch»), «інформатор» («informer»). Крім того, осіб, які розкрили факти корупції, називають викривальники, свистуни, шури, стукачі. Поширеність тієї чи іншої назви в суспільстві залежить від наявності поваги до викривачів. Правове визнання правових гарантій для захисту викривачів свідчить про рівень моральної зрілості суспільства [1].

Викривачі – «сміливці», які з ризиком для власної кар'єри, репутації, іноді навіть для життя, викривають зловживання і корупційні діяння. Варто зазначити, що визначення «викривач» відповідає рекомендаціям Ради Європи CM/Rec(2014)7 державам-членам про захист інформаторів та Міжнародним принципам законодавства про викривачів міжнародної експертної організації Transparency International [2].

Викривачем є особа, яка переконана в достовірності інформації, що базується на фактах, які підтверджено документально, про порушення вимог Закону іншою особою. Проте, якщо інформація недостовірною, особа повинна буде довести, що на момент поширення у неї не було підстав сумніватись у її достовірності. Якщо повідомлення викривача є невмотивованим, орган або посадова особа може відмовити у задоволенні його повідомлення.

Законодавець сформулював конкретну вимогу про те, що джерелами доказів є показання, речові докази, документи, висновки експертів (ч.2 ст 84 КПК України). В основу обвинувачення можуть бути покладені лише докази, одержані законним шляхом. Однак, КСУ постановив, що матеріали аудіо- та відеозйомки, не санкціонованої судом, не можуть бути доказами (наприклад: у разі запису приватної розмови на диктовон під час вимагання хабара, у суді можуть не прийняти це як доказ). Таким чином, недопустимими є докази, отримані внаслідок істотного порушення прав та свобод людини, гарантованих Конституцією та законами України (ч.1 ст. 87 КПК України) [3].

Конвенція ООН проти корупції від 31.10.2003 р. у ст. 33 наголошує на добросовісності та обґрунтованості повідомлень про корупцію. Добросовісність спрямовано на припинення чи запобігання правопорушенню, відвернення шкоди здоров'ю чи безпеці громадян, довкіллю, притягнення винуватих осіб до відповідальності. Добросовісність відсутня, коли мотивом повідомлення є досягнення особистих цілей, неприязні стосунки, помста [4].

Закон надає широкі повноваження НАЗК спрямованих на запобігання вчиненню корупційних злочинів на стадіях виявлення фактів корупції шляхом роз'яснення, здійснення співпраці із викривачами, вжиття заходів щодо їх правового захисту. Зокрема, за письмовими запитами одержувати інформацію від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В СФЕРІ ПРЕВЕНЦІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Повідомлення надходять через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку. З метою прийому телефонних дзвінків від осіб у НАЗК діє спеціальна телефонна лінія із встановленою формою повідомлення із зазначенням реквізитів:

- інформація про заявника (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, найменування юридичної особи, контактний номер телефону, реквізити для листування (поштова адреса та/або адреса електронної пошти);
- детальна інформація про факти порушень вимог Закону, що стали підставою для повідомлення на спеціальну телефонну лінію;
- інформація про те, чи звертався заявник з аналогічним повідомленням до інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

У разі неможливості встановити суть правопорушення, відповідальна особа пропонує заявнику звернутися до НАЗК письмово або направити повідомлення через офіційний веб-сайт або захищену електронну пошту [5].

При прийнятті повідомлення через спеціальну телефонну лінію інформація реєструється та реалізується НАЗК, проте, для отримання відповіді заявнику необхідно направити повідомлення за особистим підписом засобами поштового зв'язку.

Повідомлення направлені на офіційний веб-сайт НАЗК розміщуються за відповідними тематичними напрямками:

- ☐ порушення вимог Закону щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших обмежень щодо запобігання корупції;
- ☐ порушення вимог Закону щодо фінансового контролю;
- ☐ порушення вимог Закону, пов'язані з організацією роботи із запобігання і виявлення корупції;
- ☐ порушення вимог Закону працівниками Національного агентства;
- ☐ порушення обмежень щодо фінансування політичних партій, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського та місцевого референдуму;
- ☐ незаконне та нецільове використання політичними партіями коштів, виділених із державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності;
- ☐ несвоєчасне подання та включення до звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, звіту про надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та місцевих виборах недостовірної інформації.

Повідомлення викривачів, які надходять на захищену електронну пошту (скриньку) НАЗК ідентифікуються та реєструються для його подальшого попереднього розгляду та визначення структурного підрозділу відповідального за розгляд.

Також необхідно враховувати, що створені канали зв'язку для одержання повідомлень викривачів мають бути максимально захищені від несанкціонованого втручання та витоку інформації стороннім особам.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В СФЕРІ ПРЕВЕНЦІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Для забезпечення єдиного обліку повідомлень від викривачів, доцільно запровадити окрему систему реєстрації повідомлень.

Згідно зі ст. 383 КК України завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину карається законом.

Наразі норми про захист викривачів внесено до Закону України «Про запобігання корупції». Рішенням НАЗК від 06.07.2017 року № 286 затверджено «Методичні рекомендації щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію».

Викривачі можуть подавати як ідентифіковані так і анонімні повідомлення. Ідентифіковане викриття – це повідомлення особи про правопорушення від свого реального імені або передача в будь-якій іншій формі, в якій може бути визначено авторство. При анонімному службовому повідомленні особа не надає жодної інформації про себе або може використовувати вигадане ім'я.

Повідомлення може бути як письмовим так і усним. Усні повідомлення надходять через спеціальні телефонні лінії. Письмові відповідно: поштою; від викривача особисто до канцелярії, у скриньку для кореспонденції органу або на особистому прийомі; через веб-сайт органу; засобами електронного зв'язку.

Анонімне повідомлення підлягає розгляду за умови, якщо у ньому вказані:

дані, які дозволяють ідентифікувати конкретну особу, яка вчинила порушення;

конкретні відомості про факти і обставини вчинення порушення.

В органах державної влади, а також в юридичних особах приватного та публічного права має бути визначена особа, уповноважена приймати повідомлення про порушення Закону, розглядати їх, а також вирішувати питання про реагування на такі повідомлення у межах процедури, передбаченої законодавством. У ході розгляду повідомлень про порушення Закону доцільно використовувати Методичні рекомендації щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами, затв. рішенням НАЗК від 6 липня 2017 р. №286[6]. На сайті НАЗК та на веб сайтах більше 22 органів виконавчої влади та всіх обласних державних адміністраціях існує опція, яка дозволяє в електронній формі подати інформацію про корупцію. Аналогічна можливість передбачена і за допомогою телефонного зв'язку. Однак на практиці відсутня будь-яка помітна активність органів державної влади у співпраці з викривачами, вироблення державної політики у цій сфері [7].

Список використаних джерел:

1. Правовий захист викривачів / За заг. редакцією Нестеренко О. В., Шостко О. Ю. — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2016. – 94 с.
URL: https://iniziativa11.org/wp-content/uploads/2017/02/03_vlppk_Whistleblower-book_color_ukr_light-site.pdf

2. Шевченко Т. Хто такі викривачі і від чого їх потрібно захищати? URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/tshevchenko/5796495e29782/>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції 31 жовт. 2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
5. Порядок обробки повідомлень про корупцію та повідомлень про порушення вимог Закону України "Про політичні партії в Україні", що надходять до Національного агентства з питань запобігання корупції: URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0060-18>
6. Рішенням НАЗК від 06.07.2017 року № 286 затверджено «Методичні рекомендації щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0286884-17>
7. Аналітичний звіт про виконання Антикорупційної стратегії на 2014-2017 роки та Державної програми щодо реалізації засад Антикорупційної стратегії. URL: <https://nazk.gov.ua/sites/default/files/docs/2017/%D0>

Червак Ю.О., курсант 2-го курсу ННІ №3 НАВС
Науковий керівник: доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки, кандидат філософських наук,
Петрова Г.М.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІЛОСОФІЇ. ЖИТТЯ І ТВОРЧІ ЗДОБУТКИ ФІЛОСОФІЇ МИРОСЛАВА ПОПОВИЧА

Мирослав Володимирович Попович (12 квітня 1930— 10 лютого 2018)- видатний вчений, якого визнають моральним авторитетом нації, який органічно поєднав визначні творчі досягнення з високою громадсько-політичною активністю. Народився у м. Житомир в сім'ї вчителів. У 1953 р. закінчив філософський факультет Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка. За визначні особисті заслуги в розвитку філософської науки, багатогранну дослідницьку діяльність у галузі національної духовної та політичної культури нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (2005). За самовіддану працю, вагомі досягнення у професійній діяльності присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (2000). Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка за книгу «Нарис історії культури України» (2001).

Упродовж 1953–1956 рр. працював вчителем історії, а згодом директором середньої школи в с. Золотий Потік Тернопільської області. У 1956 р. вступив до аспірантури Інституту філософії АН України (нині Інституту філософії імені Г. С. Сковороди). Відтоді все життя пов'язав з цим закладом. Після аспірантури працював молодшим науковим співробітником, вченим секретарем, старшим науковим співробітником відділу діалектичного матеріалізму, старшим науковим співробітником, завідувачем відділу логіки і